

je žáky definována strategie řešení problému, např. dle struktury SET, učitelé to usnadní zpětnou vazbu, identifikaci chyb i evaluaci celého procesu. „Dřívější studie naznačují účinnost problémového učení (PBL) při vývoji metakognitivních úrovní povědomí mezi žáky (Downing, Kwong, Chan, Lam, Downing, 2009; Tosun, Senocak, 2013). Vzhledem k tomu, že použití PBL je součástí širší výukové strategie, která usnadňuje rozvoj přenositelných dovedností a žákům poskytuje zkušenosti s chápáním problémů reálného světa, jsou žáci povinni absolvovat „audit“ dovedností v průběhu každého modulu PBL včetně skupinové reflexní diskuse v každé vyučovací fázi.“ (Williams, 2016) Tedy autoři doporučují evaluaci každé komplexnější aktivity pro rozvoj kompetencí k řešení problémů. V rámci oblasti Člověk a svět práce, kde mohou být i úlohy s cílem vzniku fyzického produktu, který bude kreativním produktem řešeného problému, si dovedeme představit evaluaci celého tohoto procesu kombinací nástroje SET, metod Peer-review i metod diskuzních. Samotný fyzický produkt by měl být od tohoto hodnocení oddělen (hodnotíme jej dle jiných faktorů (technická a technologická správnost, projevy kreativity atd.) (Krotký, Simbartl, 2016).

2.7.4 Kompetence komunikativní

Australská Staines memorial Collage (2011) využívá pro evaluaci komunikačních dovedností žáků sofistikovaný pracovní materiál sestavený z aktivit v různých fázích komunikačního modelu. Aktivita jedna uvedeného materiálu využívá situačních metod pro demonstraci reálného problému (situace na pracovišti). Úkolem žáků je správně interpretovat informace z textu (popisu situace). Zásadní je porozumění vztahům na bázi komunikace a identifikace vztahů. Aktivita dvě a tři je opět založená na reálné situaci a žáci se mají rozhodnout, který typ komunikace zvolí (navigace kamionu v hlučném prostředí, předávání velkého množství informací v právní kanceláři). Čtvrtá aktivita je zaměřena na vhodné způsoby projevů nonverbální komunikace. Respektive žáci mají interpretovat demonstrovanou „řeč těla“. Další aktivita je založena na inscenaci. Žáci mají k dispozici rámcově modelované situace a jejich úkolem je situaci zahrát a najít z ní východisko. Dále jsou aktivity materiálu směřovány do oblasti efektivit komunikace, identifikace a překonávání bariér v komunikaci, identifikaci moderních komunikačních kanálů. Součástí např. firemní komunikace je i vizuální styl, tedy několik aktivit pro žáky je směřováno do oblasti kreativní, a to: tvorba loga, hlavičkového papíru, designu e-mailové zprávy (záhlaví, zápatí) atd. Dalším příkladem může být projektová výuka a práce v týmu.

2.7.4.1 Doporučení

Prezentované aktivity vzhledem ke komunikačním kompetencím jsou v materiálu ze Staines memorial Collage (2011) z velké části ve formě situací, na které mají žáci reagovat, nebo připravených inscenací, které mají žáci realizovat a interpretovat vztahy či vazby. Ačkoliv se tedy jedná o aktivity přímo rozvíjející komunikační kompetence aktérů, důležitý je zde jakýsi „protokol“, který nejen žáky navodí či uvede do situace, ale i prostor pro sepsání výsledků a zjištění. Učitel tak nemusí pouze hodnotit výstupy na základě pozorování aktivit žáků (pozorovací protokol), ale uplatní též analýzu dokumentu. Tedy pro objektivní a zapamatovatelné informace k evaluaci bychom měli koncipovat aktivity pro sledování úrovně rozvoje komunikačních kompetencí i ve formě určené přímo žákům. Respektive zajistit výstup z aktivity v hmatatelné formě psané samotným žákem (nejen výsledek pozorování učitelem např. ve formě jeho pozorovacího protokolu). Zajistíme tímto i jistou objektivitu evaluace a umožníme porovnání pohledů žáka a učitele na stejnou situaci.